У дорозі

У однієї бідної жінки був єдиний син, і дуже тому синові хотілося по білому світу постранствувати. Мати й сказала йому: «Ну, куди тобі ще странствувати! Грошей у нас і так немає, що ж ти з собою візьмеш?»

Син відповідав їй: «Та я якось обійдуся, все буду говорити собі: поменше би, поменше би…»

Ось і йшов він скільки часу і постійно говорив собі: «Поменше би, поменше би».

Прийшов він до рибалок і бачить — збираються рибу ловити; а він їм: «Бог вам у поміч! Поменше би, поменше би!» — «Що ти, парубче, кажеш там: поменше би, поменше би?»

І сталося так, що вони мало риби спіймали. Ну й накинулися на парубка. «Бачив, — кажуть йому, — як жито молотять?» — «Та що ж мені казати-то?» — благав він. «Ти мав би сказати: побільше би, побільше би!»

Ішов він і ще скільки часу і все про себе твердив: «Побільше би, побільше би!» — поки не прийшов до шибениці, на якій збиралися якогось горемику вішати.

Парубок і сказав: «Доброго ранку, побільше би, побільше би!» — «Ти що це кажеш, парубче, побільше би? Видно, ти хочеш, щоб побільше було дурних людей на світі? Чи їх ще мало?»

І знову йому по загривку дісталося. «Та що ж я мав сказати-то?» — «А мав би сказати: помилуй Бог душу грішну!»

Знову йшов-ішов парубок і все твердив: «Помилуй Бог душу грішну!»

І підходить до ями, а в ямі стоїть живодер, коня обдирає. Сказав йому парубок: «День добрий! Помилуй Бог душу грішну!» — «Що ти кажеш, негіднику!» — крикнув живодер, да так ударив його по вуху, що в того й в очах потемніло. «Та що ж мені казати-то?» — «А тобі сказати б: лежати тобі, тварюко, в ямі!»

Пішов парубок далі і все твердив: «Лежати б тобі, тварюко, в ямі!»

Ось і проходить він повз повозку, а та повна-повнісінька людей, і каже: «Доброго ранку! Лежати б тобі, тварюко, в ямі!»

І як на зло, звалилася повозка в яму!

Візник схопив батіг і відшмагав парубка, так що той ледве дістався до матусиного дому.

І потім уже в життя свою жодного разу не захотів по білому світу странствувати!